

ΤΟΥ Περικλή Κοροβέση

Τι είναι η τρομοκρατία και ποιοι οι τρομοκράτες; Καθημερινά τα κανάλια μάς βομβαρδίζουν με αυτές τις δύο λέξεις, λες και είναι κάτι χειροπιαστό και αποσαφηνισμένο. Η λέξη «τρομοκρατία» εμφανίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα, για να χαρακτηρίσει μεμονωμένες βομβιστικές ενέργειες αναρχικών στην Ευρώπη (εξ ου και η ταύτιση των αναρχικών με τη βία). Αλλά η αναρχία ιστορικά ήταν ένα επαναστατικό κίνημα, ανταγωνιστικό του μαρξισμού, και δεν είναι οι βίαιες ενέργειες που τη χαρακτηρίζουν. Ο Κροπότκιν είχε πει: «Μερικά κιλά δυναμίτη δεν πρόκειται να αλλάξουν την εξουσία αιώνων».

Ο όρος «τρομοκρατία» χρησιμοποιείται για τόσο διαφορετικά πράγματα που στάθηκε αδύνατο να βρεθεί νομικός ορισμός από κάποιο διεθνή οργανισμό, συμπεριλαμβανομένου και του ΟΗΕ. Ίσως ο μόνος ορισμός που πλησιάζει την πραγματικότητα να είναι: «Τρομοκρατία είναι όταν οι άλλοι κάνουν αυτό που κάνουμε εμείς», δεν θυμάμαι ποιανού είναι αυτός ο ορισμός, αλλά τον βρίσκω σωστό. Και τι δεν έχει χαρακτηριστεί ως τρομοκρατία: απελευθερωτικά κινήματα (Αλγερία, Βιετνάμ κ.λπ.)· τα κινήματα αντίστασης της Ευρώπης κατά του ναζισμού· τα αντιαποικιακά κινήματα και τόσα άλλα. Αλλά αυτό δεν εμποδίζει κάποιον πατενταρισμένο τρομοκράτη να γίνει μετά πρωθυπουργός. Μονάχα στο Ισραήλ έχουμε δύο περιπτώσεις: τον Μεναχέμ Μπέγκιν και τον Ιτζάκ Σαμίρ. Αλλά δεν είναι μόνο αυτές. Στην Αλγερία έχουμε τον Μπεν Μπελά, που γίνεται ο πρώτος πρόεδρος της Αλγερικής Δημοκρατίας. Ακολουθούν ο Νέλσον Μαντέλα στη Νοτιοαφρικανική Ένωση, που γίνεται και αυτός πρόεδρος, και ο Χοσέ Μουχίκα που παίρνει το ίδιο αξίωμα στην Ουρουγουάη. Και όχι σπάνια οι χαρακτηρισμένοι επισήμως τρομοκράτες γίνονται επίσημοι διαπραγματευτές. Είναι οι περιπτώσεις του Τζέρι Ανταμς στην Ιρλανδία, του Αμπντουλάχ Οτσαλάν και άλλων λιγότερο γνωστών.

Και να έρθουμε στα καθ' ημάς και να μπούμε στα δύσκολα. Τι ήταν η κατοχική ΟΠΛΑ (Οργάνωση Περιφρούρησης Λαϊκών Αγωνιστών); Τρομοκρατική οργάνωση ή αντιστασιακή; Τα Τάγματα Ασφαλείας ήταν ακόμα μια υπηρεσία του ελληνικού κατοχικού κράτους ή ελληνόφωνοι ναζί φαντάροι; (Ο ναζιστικός στρατός είχε στις γραμμές του πολλές εθνότητες). Σε αυτά τα δύο θέματα-ταμπού για την ελληνική κοινωνία, η ιστοριογραφία

είναι πενιχρή. Η ΟΠΛΑ εγκαταλείφθηκε, και από το ίδιο το ΚΚΕ ελάχιστες είναι οι αναφορές σε αυτήν. Και ποτέ δεν πήρε τη θέση της δίπλα στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Για τον ένοπλο δωσιλογισμό, δηλαδή για τους ελληνόφωνους ναζί φαντάρους, ακόμα μεγαλύτερη σιωπή. Μήπως η Χρυσή Αυγή συνεχίζει αυτόν τον δωσιλογισμό που παρέμεινε συστατικό στοιχείο του κράτους και της κοινωνίας για πάνω από επτά δεκαετίες; Σε αυτά τα ερωτήματα έρχονται να απαντήσουν δύο έξοχα βιβλία, γραμμένα από δύο νέους ιστορικούς, που δεν έζησαν τα γεγονότα και η βάση των βιβλίων τους είναι οι αντίστοιχες διατριβές τους.

Ο Ιάσοντας Χανδρινός για την ΟΠΛΑ («Το τιμωρό χέρι του λαού», εκδόσεις «Θεμέλιο») και ο Δημήτρης Κουσουρής για τους δωσίλογους («Δίκες των δωσίλογων 1944-1949», εκδόσεις «Πόλις»). Και τα δύο βιβλία διαβάζονται σαν μυθιστορήματα και δεν έχουν τίποτα το ακαδημαϊκό, παρά την αυστηρή τους τεκμηρίωση. Κάποιοι ιστορικοί θεωρούν τις συγκρούσεις των ελληνόφωνων ναζί στρατιωτών με την ΟΠΛΑ ως κατοχικό εμφύλιο πόλεμο. Αυτό είναι αναθεώρηση της Ιστορίας. Οι τρεις κατοχικές κυβερνήσεις και τα Τάγματα Ασφαλείας ήταν ναζιστικός μηχανισμός κατοχής, που έκανε την πιο βρόμικη δουλειά, για να σωθεί πολύτιμο γερμανικό αίμα. Και αν προχωρήσουμε την ίδια λογική στα άκρα, θα μπορούσαμε να λέγαμε πως η αντίσταση του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ εναντίον των ναζί κατακτητών ήταν ένας ευρωπαϊκός εμφύλιος πόλεμος.

Τι απέγιναν οι δωσίλογοι; Σε χοντρές γραμμές, μπορούμε να πούμε πως θεμελίωσαν το μετακατοχικό κράτος που καταλήγει στη χούντα. Ο περίφημος Μπουραντάς, αρχιβασιανιστής επί κατοχής και διοικητής του διαβόητου Μηχανοκίνητου της Αστυνομίας, αθρώνεται. Ο κατοχικός υπουργός Λούβαρις γίνεται ακαδημαϊκός. Ο Ζέρβας, που συνεργάστηκε με τους ναζί, έγινε μετά υπουργός και προκάλεσε την έντονη αντίδραση του Αμερικανού πρέσβη ΜακΒι που διέκρινε στο πρόσωπό του «δικτατορικές και φασιστικές τάσεις». Και πολλά άλλα. Και εδώ είναι το δίκιο της Χρυσής Αυγής. Από την εποχή του Μεταξά μέχρι τη χούντα ήταν οι δικές της ιδέες που διαμόρφωσαν την ελληνική κοινωνία. Και γι' αυτό βγαίνει παραπονούμενη ως εγκληματική οργάνωση. Γιατί ο εγκληματίας Μπουραντάς να είναι αθώος κι εμείς υπόδικοι;

Το πρόβλημα είναι τότε η αληθινή Ιστορία θα μπει στα σχολεία και θα αφήσουμε στην άκρη τις μυθολογίες. Γιατί αν δεν μάθουμε πώς λειτουργεί η Ιστορία, δεν μπορούμε ποτέ να γίνουμε πολίτες. Οι Σουλιώτες δεν ήταν Έλληνες, ήταν Αλβανοί. Από το 1821 μέχρι το 1828 είχαμε τρεις εμφυλίους πολέμους. Πότε βρήκαμε τον καιρό να πολεμάμε τους Τούρκους; Το υπουργείο Παιδείας έχει τέτοιους προβληματισμούς;

Πηγή: efsyn